

*І. А. Лагунова,
старший викладач кафедри публічного адміністрування,
Міжрегіональна академія управління персоналом, м. Київ*

DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.90

ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У БУДІВНИЦТВІ: ШЛЯХИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

I. Lahunova,
Senior lecturer of Public Administration Department, Interregional Academy of Personnel Management, Kyiv

TECHNICAL REGULATION AS A MECHANISM OF PUBLIC MANAGEMENT OF RISKS IN CONSTRUCTION: WAYS AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT

У статті проведено аналіз систем регулювання нормативних вимог в Україні та Європейському Союзі. Зазначено, що технічне регулювання є методом нетарифного регулювання ринку і базується, насамперед, використанні комплексу правових, адміністративних і організаційних заходів для регулювання технічних аспектів товарів і умов їх обігу на ринку на відміну від тарифного регулювання, що передбачає застосування митних зборів, податків, квот на імпорту/експорт, субсидій, заборон і обмежень до товарів, що перетинають кордон держави або єдиного митного простору. Основним завданням технічного регулювання як механізму публічного управління у будівництві є зниження загальних ризиків при будівництві та при подальшій експлуатації будівель і споруд для реалізації права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля та одночасного забезпечення сприятливого правового поля для розвитку бізнесу, залучення та захисту інвестицій і забезпечення стійкого розвитку територій. Головні складові технічного регулювання у будівництві: "нормування, стандартизація, оцінка відповідності". Визначено ефективність застосування технічного регулювання як механізму публічного управління ризиками у будівництві. Зазначено про необхідність подальшого розвитку формування шляхів публічного управління ризиками засобами технічного регулювання серед яких: поширення загальних принципів технічного регулювання на кінцевий продукт будівництва — споруду, закріплення публічної системи управління ризиками та нормативна легалізація механізмів запобігання ризикам через взаємопов'язані елементи системи: "нормативно-правове регулювання — нормування — стандартизація — оцінка відповідності". Сформульовано перспективні шляхи вдосконалення подальшого розвитку будівельної галузі та управління ризиками за допомогою технічного регулювання як механізму публічного управління у будівництві.

The article analyzes systems of normative requirements regulation in Ukraine and European Union. It is noted that technical regulation is a method of non-tariff market regulation and is primarily based on using a complex of legal, administrative, and organizational measures to regulate technical aspects of commodities and conditions of their market circulation in comparison with tariff regulation that

envisages using import/export customs duties, taxes, as well as quotas, subsidies, bans, and restrictions to the commodities crossing the state border or single customs space. The basic task of technical regulation as a public administration mechanism in construction is mitigation of general risks during construction and further operation of buildings and works to fulfill a civil right for safe and healthy environment and to simultaneously ensure a favorable legal terrain for business development, attraction and protection of investments, and securing sustainable development of territories. Key components of technical regulation in construction are: "setting the norms, standardization, and compliance assessment." Effectiveness is determined of using technical regulation as a mechanism of public management if risks in construction. The article points out that is it necessary to continue developing the formation of ways for public management of risks with technical regulation measures including: spreading technical regulation general principles on the final construction product — the works, consolidation of the risk management public system and normative legalization of risk prevention mechanisms through interrelated system elements: "normative and legal regulation — setting the norms — standardization — compliance assessment." Viable ways are formulated of improving the further development of construction sector and risk management by means of technical regulation as a public administration mechanism in construction.

Ключові слова: публічне управління, будівельна галузь, ризик, технічне регулювання у будівництві, законодавство України, будівельні норми, стандарти.

Key words: public administration, construction sector, risk, technical regulation in construction, Ukrainian legislation, construction norms, standards.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сучасний розвиток публічного управління в будівельній галузі орієнтований на формування стратегічних напрямів на основі ризик-менеджменту. Як свідчить світовий досвід, застосування механізмів ризик-менеджменту сприяє підвищенню загального рівня соціально-економічного розвитку держави.

Одна з основних функцій держави — захист людей, навколишнього середовища та майна від небезпек. У розвинутих країнах директивні органи і органи технічного регулювання працюють над виявленням та усуненням ризиків, які можуть негативно впливати на суспільство.

Створення нормативної бази, заснованої на послідовному процесі управління ризиками, дозволяє країнам захищати своїх громадян без зайвих перешкод для міжнародної торгівлі і небажаного впливу на конкурентоспроможність галузі.

Технічне регулювання: нормування, стандартизація та оцінка відповідності — визнаний світом механізм мінімізації ризиків у різних сферах господарювання, у тому числі — у будівництві.

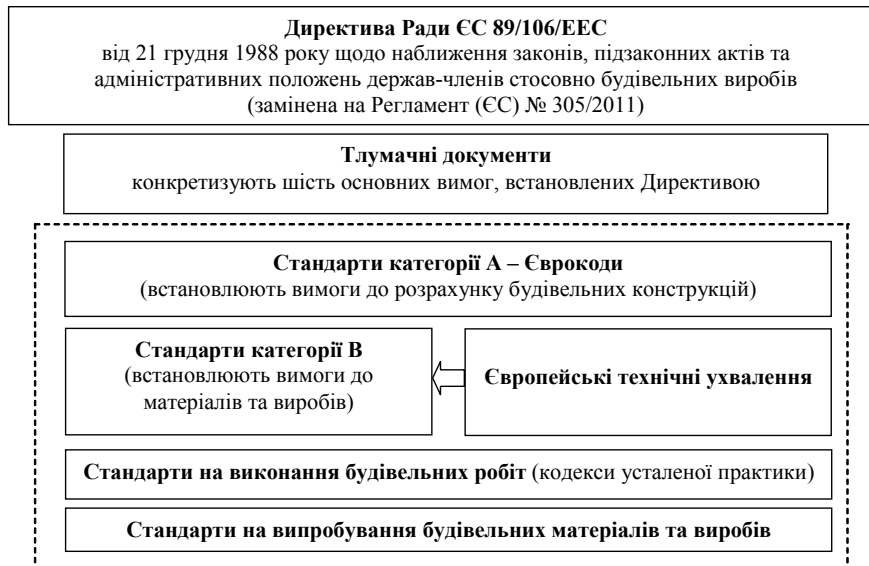
Технічне регулювання у сфері будівництва в Україні стрімко розвивається. При цьому адаптація національного законодавства до європейського, оновлення будівельних норм та перехід до параметричного методу нормування, гармонізація національних стандартів із європейськими (EN) та міжнародними (ISO), розвиток

оцінки відповідності є мінімальною обов'язковою умовою для входження України в розвинутий економічний простір. Технічні регламенти, будівельні норми та стандарти, серед іншого, інструменти для зниження ризиків. Їх сукупність робить будівельну продукцію безпечною, організаційні процеси — стабільними, а споживачів — захищеними від небезпек.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Протягом останнього часу зацікавленість вітчизняних вчених до зазначеної тематики значно зросла. Особливу увагу у своїх дослідженнях приділяє Ю. Гарасим, в яких проводить комплексний аналіз стану національної системи стандартизації та сертифікації, а саме: змін, що відбуваються у зв'язку зі вступом у дію економічної частини Угоди про асоціацію України та ЄС, гармонізацією відповідної нормативно-правової бази України з нормативно-правовою базою Європейського Союзу. Автор аналізує перетворення, що відбуваються у сфері технічного регулювання, та вказує на необхідність подальшої роботи з покращення інституціональної складової та роздержавлення процесу стандартизації, оскільки застаріла і неефективна регуляторна система гальмує розвиток підприємництва [1].

О. Медведчук переконує, що державне управління ризиками у будівництві полягає у забезпеченні та подальшій реалізації управлінських рішень, спрямованих

Рис. 1. Структура нормативного регулювання будівництва в ЄС (чинна до 2011 року)

на попередження настання ризиків при будівництві та експлуатації об'єктів, зменшення і подолання природних, людських та екологічних наслідків їх негативного впливу [2, с. 46].

На думку О. Непомнящого: "Процеси державного регулювання ризиків у будівництві відбуваються в умовах активних соціально-економічних перетворень. Більше того, ситуація ускладнюється великою кількістю надзвичайних ситуацій політичного, екологічного, техногенного та іншого характерів. Будь-які зміни тягнуть за собою різні наслідки, пов'язані з настанням ризиків. Таким чином, в сучасному українському суспільстві відбуваються структурні і функціональні зміни, зростає кількість будівельних ризиків" [3, с. 15].

Однак зазначена проблема потребує більш глибокого аналізу та обґрунтування перспективних шляхів удосконалення подальшого розвитку будівельної галузі за допомогою технічного регулювання як механізму публічного управління ризиками у будівництві.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є проведення аналізу ефективності застосування технічного регулювання як механізму публічного управління ризиками протягом життєвого циклу будівлі або споруди, визначення шляхів удосконалення та перспектив розвитку будівельної галузі з точки зору сучасних наукових підходів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ) зумовив низку зобов'язань щодо єдиних правил ведення національної і міждержавної економічної діяльності, в основі яких лежить система технічного регулювання.

Технічне регулювання є методом нетарифного регулювання ринку і, насамперед, використовує комплекс правових, адміністративних і організаційних заходів для регулювання технічних аспектів товарів і умов їх обігу на ринку на відміну від тарифного регулювання, що пе-

Рис. 2. Структура нормативного регулювання будівництва в Україні (чинна на сьогодні)

редбачає застосування митних зборів, податків, квот на імпорт/експорт, субсидій, заборон і обмежень до товарів, які перетинають кордон держави або єдиного митного простору. Технічне регулювання встановлює правила та дозволяє контролювати горизонтальні відносини між рівноправними суб'єктами підприємництва, а також вертикальні відносини між регульованими та регулюючими.

Працездатна система технічного регулювання є фундаментом будівництва та експлуатації будівель і споруд. Вона встановлює мінімальні вимоги до всіх об'єктів і суб'єктів будівельної діяльності та відкриває механізми контролю за дотриманням цих вимог та оцінки відповідності об'єктів і суб'єктів регулювання. Система технічного регулювання спрямована на соціально значимі цілі. Зокрема, задовольнити очікування суспільства від продуктів будівельної діяльності — будівель і споруд та будівельних матеріалів і виробів, що застосовуються при будівництві, в частині їх фізичної, санітарної та екологічної безпеки.

Крім цього, правильно організована система технічного регулювання створює сприятливі умови для економічного розвитку і процвітання населених пунктів шляхом підтримки балансу між приватними інтересами щодо отримання вигоди з об'єктів нерухомості та громадськими інтересами щодо забезпечення безпеки цих об'єктів у цілому й окремо кожного компоненту цих об'єктів [4].

Господарський кодекс України визначає технічне регулювання як основний засіб регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання.

Головні складові технічного регулювання у будівництві — це нормування, стандартизація, оцінка відповідності.

Інтеграція України до ЄС є пріоритетним напрямом державної політики. Необхідність запровадження в будівельній галузі міжнародних принципів до регулювання господарської діяльності обумовлена відповідними вимогами Угоди про технічні бар'єри у торгівлі [5]. Крім того, підписанням Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом, європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони [6], Україна взяла на себе зобов'язання перед ЄС щодо покращення якості технічних регламентів, стандартів, методів тестування, ринкового нагляду та акредитації; впровадження гармонізованих європейських стандартів (EN) як національних стандартів. Період адаптації зазначених документів до законодавства ЄС — до 2020 року.

Таким чином, ураховуючи зазначене, доцільно розглянути організаційно-методологічні підходи у сфері нормування та стандартизації, що застосовуються на території Євросоюзу.

Формування європейської системи нормативних вимог у галузі будівництва здійснювалось поетапно. Сучасний етап веде свій відлік від 1985 року, коли було прийнято директиви "нового", а потім і "глобального підходу" до технічної гармонізації. До цього періоду у багатьох європейських країнах національні стандарти були обов'язковими до застосування. Директива Ради ЄС про технічну гармонізацію розмежувала роль основних вимог і стандартів.

Згідно з "новим підходом" вимоги до продукції та послуг установлюють на основі таких принципів:

- гармонізоване законодавство зведено до суттєвих вимог (здебільшого щодо експлуатаційних характеристик або функціональних вимог), яким повинна відповідати продукція, введена в обіг на ринку;

- технічні специфікації на продукцію, що відповідає суттєвим вимогам, встановленим у законодавстві (технічному регламенті), мають бути викладені у гармонізованих стандартах;

- продукція, виготовлена відповідно до гармонізованих стандартів, отримує перевагу від презумпції відповідності суттєвим вимогам, встановленим законодавством;

- застосування гармонізованих стандартів залишається добровільним і виробник завжди може застосувати інші технічні специфікації, щоб забезпечити відповідність вимогам.

Проведемо аналіз структур нормативного регулювання у будівництві в Україні та Європейському Союзі (рис. 1 та 2).

Як видно з наведених рисунків, на найвищому рівні знаходиться Директива Співтовариств 89/106/ЄЕС щодо зближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав-членів ЄС стосовно будівельних виробів [7], яка встановлює шість основних (суттєвих) вимог до будівель і споруд:

- механічний опір та стійкість;
- безпека у разі пожежі;
- гігієна, здоров'я та навколишнє середовище;
- безпека і доступність у використанні;
- захист від шуму;
- енергозбереження і утримання тепла.

У Директиві зазначається, що будівельні споруди в цілому і їх окремі частини мають бути придатними для їх використання за призначенням, із урахуванням, зокрема, санітарних правил та безпеки протягом усього життєвого циклу споруд. За умови належного обслуговування будівельні споруди повинні задовольняти зазначені шість основних вимог протягом економічно обґрунтованого експлуатаційного строку служби.

Основні вимоги деталізуються у відповідних тлумачних документах з метою встановлення взаємозв'язку між основними вимогами Директиви та стандартів і європейських технічних ухвалень. Гармонізовані стандарти поділяються на дві категорії: стандарти категорії А (Єврокоди) та стандарти категорії В на різні види будівельної продукції. Єврокоди містять вимоги до проектування та зведення будівельних конструкцій і на сьогодні налічують 10 стандартів, які складаються з 58 частин. Стандартів категорії В налічується близько 3000.

На рівні Євросоюзу встановлено вимоги лише до проектування будівельних конструкцій, а вимоги до проектування конкретних об'єктів установлює кожна країна окремо, з урахуванням специфіки територій, національних традицій тощо.

В Україні система нормативного регулювання будівництва побудована за аналогом європейської системи, що існувала з 1986 до 2011 року:

- Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд [8], розроблено з урахуванням Директи-

ви Ради 89/106/ЄЕС, встановлює шість основних вимог безпеки;

— шість державних будівельних норм (ДБН), розроблені на основі шести європейських тлумачних документів до Директиви Ради 89/106/ЄЕС, конкретизують основні вимоги безпеки, що встановлені Технічним регламентом;

— для проведення розрахунків конструкцій можливо застосовувати ДБН або Єврокод (згідно з Порядком застосування будівельних норм, розроблених на основі національних технологічних традицій, та будівельних норм, гармонізованих з нормативними документами Європейського Союзу [9]);

— чинні біля 300 національних стандартів гармонізованих із європейськими та міжнародними стандартами.

Обов'язковість технічного регламенту як регуляторного акта визначена Угодою про технічні бар'єри у торгівлі та Законом України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" [10]: "технічний регламент — нормативно-правовий акт, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з ними процеси та методи виробництва, включаючи відповідні процедурні положення, додержання яких є обов'язковим...". Технічні регламенти на рівні держави визначають вимоги щодо безпеки продукції для споживачів та оточуючого життєвого середовища, а також формують вимоги щодо допустимих ризиків при використанні продукції, тобто призначені для забезпечення захисту прав споживачів.

Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд враховує галузеву специфіку технічного регулювання і визначає потрібні споживачу критерії безпеки і надійності об'єктів будівництва і архітектури у формі основних вимог.

При цьому виконання основних вимог Технічного регламенту реалізується через застосування будівельних норм, що відповідно до Закону України "Про будівельні норми" [11], є підзаконними актами технічного характеру, що містять обов'язкові вимоги у сфері будівництва, містобудування та архітектури, та нормативних документів у будівництві (національних стандартів, стандартів підприємств та організації), які відповідно до Закону України "Про стандартизацію" [12] у більшості є добровільними до застосування.

Традиційно склалось, що чинні на сьогодні будівельні норми носять розпорядчий характер і є занадто зарегульованими, не дозволяючи прозору та швидко вводити на ринок нові технології та матеріали. Тому регулювання в будівельній галузі повинне супроводжуватись переходом від розпорядчого методу нормування, притаманного управлінню економікою в колишньому СРСР, до параметричного, який полягає у формуванні вимог, що передбачають встановлення параметрів (цілі, критерії, вимоги до експлуатаційних характеристик або показників) стосовно безпеки, функціональності та якості об'єкта нормування. Забезпечення переходу до параметричного методу нормування в будівельній галузі потребує усунення відмінностей європейської та національної систем нормування у будівництві.

У 2015 році з прийняттям Закону України "Про стандартизацію" Україна зробила суттєвий крок із наближення національного законодавства до європейського

встановивши пріоритетом добровільність застосування стандартів і передавши повноваження зі стандартизації від центрального органу виконавчої влади до державного підприємства.

Разом із тим, у своєму дослідженні Гарасим Ю.Й. зазначає, що у ЄС національними органами зі стандартизації є переважно приватні структури. У нас же — держава. Відповідно до Закону України "Про стандартизацію" та розпорядження кабінету Міністрів України, з 2014 року функції національного органу стандартизації виконує ДП "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" (УкрНДНЦ). Таким чином, невеличкий крок зроблено — центральним органом стає підприємство, хоча і державне. Технічні комітети стандартизації та підприємства, установи та організації, здійснюють стандартизацію, власне розробляють стандарти, проте роль держави — все ще вагома. Вже тривалий час у ЄС "виробництвом стандартів" займається бізнес, що дозволяє швидше просувати продукцію на ринок. Державі ніколи не встигатиме за розвитком новітніх технологій і хронічно відставатиме у виробленні відповідних стандартів. В Україні до сих пір стандартизація — це прерогатива держави. В ЄС у розробленні стандартів, які загалом мають добровільний характер, беруть участь усі зацікавлені сторони, а держава визначає обов'язковими лише основні параметри безпечності. Організації зі стандартизації CEN (Європейський Комітет зі Стандартизації) та CENELEC (Європейський Комітет з Електротехнічної Стандартизації) розробляють стандарти, спрямовані на досягнення цих вимог [1].

Ще одним важливим механізмом системи є оцінка відповідності. Відповідно до законодавства України "оцінка відповідності — процес доведення того, що визначені вимоги, які стосуються продукції, процесу, послуги, системи, особи чи органу, були виконані. Оцінка відповідності органу здійснюється шляхом акредитації органів з оцінки відповідності" [13].

У своїх дослідженнях В. Кропивницький визначає, що до оцінювання відповідності належать:

— випробування акредитованими лабораторіями з визначенням однієї або кількох характеристик об'єкта (продукції);

— сертифікація — підтвердження відповідності третьою стороною (органами сертифікації) продукції, процесів, систем чи персоналу;

— інспектування, що полягає в перевірці проектної документації, продукції або процесу й визначенні їхньої відповідності заданим вимогам на основі професійного судження та контролю процесу, може передбачати перевірку персоналу, устаткування, технологій та методів.

Процедури оцінювання відповідності потрібно застосовувати однозначно й рівноцінно відносно імпортованої продукції та вітчизняної продукції. У свою чергу підтвердження відповідності на території України може мати добровільний чи обов'язковий характер [14, с. 6].

На сьогодні наказом Мінекономрозвитку від 26.01.2018 № 93 [15] обов'язкова сертифікація скасована.

Враховуючи зазначене, можна стверджувати:

— Директива Ради 89/106/ЄЕС на підставі якої розроблено Технічний регламент будівельних виробів,

будівель і споруд замінена на Регламент (ЄС) № 305/2011 Європейського парламенту та ради від 9 березня 2011 р. "Про встановлення гармонізованих умов для реалізації будівельної продукції та скасування Директиви Ради 89/106 / ЄЕС" [16];

— система нормування потребує застосування європейських підходів і переходу до параметричного методу нормування;

— сфера стандартизації потребує подальшого роздержавлення та активного залучення до процесу гармонізації нормативних документів не тільки технічних комітетів стандартизації, а й виробників, асоціацій, професійних спілок, організованих осередків професійної спільноти тощо;

— система оцінки відповідності у галузі будівництва має бути побудована відповідно до європейських принципів, які забезпечують виконання вимог Регламенту (ЄС) № 305/2011.

Тож система технічного регулювання у галузі будівництва потребує подальшого розвитку з урахуванням досвіду європейських країн. Саме тому новим кроком до ефективної діяльності є визначення технічного регулювання як механізму публічного управління ризиками у будівельній діяльності. Адже публічне управління — це сукупність ефективних методів стосовно досягнення визначених інтересів. Сучасне публічне управління базується на забезпеченні таких факторів: ефективність, прозорість та відкритість.

Завданням технічного регулювання як механізму публічного управління у будівництві є зниження загальних ризиків при будівництві та подальшій експлуатації будівель і споруд для реалізації права громадян на безпечне для життя і здорове довкілля та одночасного забезпечення сприятливого правового поля для розвитку бізнесу, залучення та захисту інвестицій і забезпечення стійкого розвитку територій.

ВИСНОВКИ

Створення механізму управління ризиками, який би забезпечував формування узгоджених законодавчого та нормативного полів, спрямованих на забезпечення виконання обов'язкових вимог до будівель і споруд протягом усього життєвого циклу через взаємопов'язані елементи системи: "нормативно-правове регулювання — нормування — стандартизація — оцінка відповідності" є нагальною потребою сьогодення.

Під час наукового дослідження здійснено порівняльний аналіз структур нормативного регулювання у будівництві в Україні та Європейському Союзі.

Встановлено, що в Україні структура нормативного регулювання у будівництві наближена до європейської структури, проте потребує подальшого розвитку та оновлення з урахуванням вимог європейського законодавства у галузі будівництва, зокрема Регламенту (ЄС) № 305/2011.

Визначено перспективу та шляхи вдосконалення регулювання будівельної галузі за допомогою технічного регулювання у будівництві, зокрема:

— перехід до параметричного методу нормування у будівництві;

— подальше роздержавлення сфери стандартизації в Україні;

— необхідність узгодженого розвитку нормативної бази (будівельні норми та стандарти), як єдиного комплексу документів.

Запропоновано визначення технічного регулювання як механізму публічного управління ризиками у будівельній діяльності.

Література:

1. Гарасим Ю.Й. Аналіз національної системи стандартизації і сертифікації у контексті угоди про асоціацію України та ЄС [Електронний ресурс] / Ю.Й. Гарасим // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. — 2015. — № 3. — С. 58—65. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2015_3_8

2. Медведчук О.В. Державне управління ризиками у будівництві [Електронний ресурс] / О.В. Медведчук // Сучасні виклики публічного управління: матеріали конф. за міжнар. участю (28 грудня 2017 р., м. Київ). — Київ: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018. — С. 46—47. — Режим доступу: <http://vadnd.org.ua/app/uploads/2018/02/42.pdf>

3. Непомнящий О.М. Методологія дослідження державного регулювання в контексті управління ризиками у будівництві / О.М. Непомнящий, О.В. Медведчук // Менеджер. Вісн. Донецького державного університету управління — 2018. — № 1 (78). — С. 15—19.

4. Серых А.Р. Техническое регулирование в строительстве. Аналитический обзор мирового опыта [Електронний ресурс] / А.Р. Серых — Чикаго: SNIP, 2010. — Режим доступу: http://iceg.com.ua/wp-content/uploads/2016/04/techno_reg_stroi_world.pdf

5. Угода про технічні бар'єри у торгівлі від 15.04.1994 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. — 2010. — № 84. — Ст. 375. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_008

6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом, європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. 2014. — № 75. — Том 1. — Ст. 83. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/card6#Public

7. Директива Співтовариств 89/106/ЄЕС щодо зближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав — членів ЄС стосовно будівельних виробів від 21.12.1988 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b03/sp:max100

8. Про затвердження Технічного регламент будівельних виробів, будівель і споруд. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 № 1764 // Офіційний вісник України. 2006. — № 51. — Ст. 145 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1764-2006-%D0%BF>

9. Про затвердження Порядку застосування будівельних норм, розроблених на основі національних технологічних традицій, та будівельних норм, гармонізованих з нормативними документами Європейського Союзу. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 547 [Електронний ресурс] // Урядовий

кур'єр. 2011. — № 40. — Ст. 19. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547-2011-%D0%BF>

10. Про технічні регламенти та оцінку відповідності. Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — № 14. — Ст. 96. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124-19>

11. Про будівельні норми. Закон України від 05.11.2009 № 1704-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 5. — Ст. 41. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1704-17>

12. Про стандартизацію. Закон України від 05.06.2014 № 1315-VII [Електронний ресурс] // Голос України. 2014. — № 124. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>

13. Роль стандартизації в забезпеченні якості продукції [Електронний ресурс] // Державні будівельні норми України. — Режим доступу: http://dbn.co.ua/publ/rol_standartizaciji_v_zabezpechenni_jakosti_produkcii/2-1-0-173

14. Кропивницький В.С. Технічне регулювання — основа розвитку сфери цивільного захисту / В.С. Кропивницький // Технічне регулювання. — № 4. — 2016. — С. 4—11.

15. Наказ Мінекономрозвитку від 26.01.2018 № 93 "Про визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів" [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. 2018. — № 21. Ст. 90. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0194-18>

16. Regulation (EU) No 305/2011 of the European parliament and of the council of 9 March 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011R0305>

References:

1. Harasym, Yu. J. (2015), "Analysis of the national system of standardization and certification in the context of the Association Agreement between Ukraine and the EU", *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo* [Online], vol. 3, pp. 58—65, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2015_3_8 (Accessed 01 Dec 2018).

2. Medvedchuk, O. V. (2018), "Public Risk Management in Construction", *Materialy konf. za mizhnar. uchastiu. Suchasni vyklyky publicnoho upravlinnia* [Conference proceedings on International Participation. Modern Challenges of Public Administration], Kyiv, Ukraine, pp. 46-47, available at: <http://vadnd.org.ua/app/uploads/2018/02/42.pdf> (Accessed 01 Dec 2018).

3. Nepomniaschij, O. M. and Medvedchuk O. V. (2018), "Methodology of study of state regulation in the context of risk management in construction", *Menedzher. Visn. Donets'koho derzhavnogo universytetu upravlinnia*, vol. 1 (78), pp. 15—19.

4. Seryh, A. R. (2010), "Technical regulation in construction. Analytical review of world experience", *SNIP*, available at: <http://iceg.com.ua/wp-content/>

uploads/2016/04/techno_reg_stroi_world.pdf (Accessed 01 Dec 2018).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Agreement on Technical Barriers to Trade of April 15, 1994", available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_008 (Accessed 5 November 2018).

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), "Agreement on Association between Ukraine, on the one side, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other side", available at: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/card6#Public (Accessed 01 Dec 2018).

7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), "Community Directive 89/106/EEC on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to construction products of 21.12.1988", available at: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b03/sp:max100 (Accessed 01 Dec 2018).

8. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2006), Resolution "On approval of the Technical Regulations for building products, buildings and structures", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1764-2006-%D0%BF> (Accessed 01 Dec 2018).

9. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2011), Resolution "On approval of the Procedure for the application of building codes developed on the basis of national technological traditions and construction norms harmonized with the normative documents of the European Union", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547-2011-%D0%BF> (Accessed 01 Dec 2018).

10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), Law of Ukraine on "Technical regulations and conformity", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124-19> (Accessed 01 Dec 2018).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), Law of Ukraine "On construction standards", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1704-17> (Accessed 01 Dec 2018).

12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), Law of Ukraine "On standardization", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18> (Accessed 01 Dec 2018).

13. Site of State building regulations of Ukraine (2011), "The role of standardization in ensuring product quality", available at: http://dbn.co.ua/publ/rol_standartizaciji_v_zabezpechenni_jakosti_produkcii/2-1-0-173 (Accessed 01 Dec 2018).

14. Kropyvnyts'kyj, V. S. (2016), "Technical regulation — the basis of the development of the sphere of civil protection", *Tekhnichne rehuliuвання*, vol. 4, pp. 4—11.

15. The Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine (2018), Order "On the recognition of certain invalid orders", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0194-18> (Accessed 10 November 2018).

16. Site of Access to European Union Law (2011), "Regulation (EU) No 305/2011 of the European parliament and of the council of 9 March 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC", available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011R0305> (Accessed 01 Dec 2018).

Стаття надійшла до редакції 04.12.2018 р.